

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS KLAIPĖDOS MIESTO POLIKLINIKOS
CHIRURGIJOS ODONTOLOGIJOS SKYRIAUS
BENDROSIOS PRAKTIKOS SLAUGYTOJO
PAREIGYBĖS APRAŠYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROS NUOSTATOS**

1. Viešosios įstaigos Klaipėdos miesto poliklinikos (toliau – Įstaiga) bendrosios praktikos slaugytojo pareigybės aprašymas nustato kvalifikacinius reikalavimus, teises, pareigas, kompetenciją bei atsakomybę, kurie yra privalomi tiek bendrosios praktikos slaugytojui, tiek darbdaviui.
2. Bendrosios praktikos slaugytoją į pareigas priima ir iš jų atleidžia Įstaigos vyriausiasis gydytojas teisės aktų nustatyta tvarka.
3. Bendrosios praktikos slaugytojas tiesiogiai pavaldus Įstaigos Chirurgijos odontologijos skyriaus slaugos administratoriui.
4. Bendrosios praktikos slaugytojui suteikiama parašo teisė Įstaigoje tvirtinti receptus, naudojamuose dokumentuose profesinės kompetencijos ribose arba suteikiama atskiru vyriausiojo gydytojo raštišku įgaliojimu.
5. Bendrosios praktikos slaugytojas turi būti savarankiškas, diplomatiškas, sąžiningas, komunikabilus, empatiškas, mandagus, tvarkingas, laikytis profesinės etikos reikalavimų.
6. Bendrosios praktikos slaugytojas savo darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais, reglamentuojančiais sveikatos priežiūros įstaigų veiklą ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, darbo santykius, darbuotojų saugą ir sveikatą ir poįstatyminiais teisės aktais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) įsakymais, Medicinos ir higienos normomis, Įstaigos vyriausiojo gydytojo įsakymais, vidaus tvarkos taisyklėmis, bei šiuo pareigybės aprašymu.
7. Bendrosios praktikos slaugytojo pareigybės aprašymas sudarytas vadovaujantis Lietuvos medicinos norma ir jos atnaujinimais MN 28:2019 „Bendrosios praktikos slaugytojas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma), kuri yra privaloma bendrosios praktikos slaugytojams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją ir kontroliuojančioms jų veiklą.
8. Vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatyme ir kituose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

**II SKYRIUS
KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI**

9. Bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija įgyjama aukštojoje mokykloje baigus slaugos studijų programą. Užsienyje įgyta bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.
10. Teisę verstis bendrąja slaugos praktika turi asmuo, Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo nustatyta tvarka įgijęs bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją ir turintis galiojančią bendrosios slaugos praktikos licenciją verstis bendrąja slaugos praktika, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai nenustato kitaip.
11. Bendrosios praktikos slaugytojas verčiasi bendrąja slaugos praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti bendrosios praktikos slaugos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros

paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir bendrosios praktikos slaugytojas.

12. Bendrosios praktikos slaugytojas dirba savarankiškai pagal kompetenciją ir (arba) komandoje su gydytoju ir bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiais specialistais.

13. Bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją suteikiančių studijų metu bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę slaugos mokslo ir praktikos pažangą.

III SKYRIUS TEISĖS

14. Bendrosios praktikos slaugytojas turi teisę:

14.1. verstis bendrąja slaugos praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

14.2. konsultuotis su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

14.3. teikti slaugos paslaugas paciento namuose;

14.4. esant stabiliai paciento sveikatos būklei, ne ilgiau kaip 1 metus tęsti gydytojo paskirtą lėtinės ligos gydymą, išrašydamas vaistinius preparatus, kuriuos pacientas jau vartojo ne trumpiau kaip 3 mėnesius, išskyrus narkotinius bei psichotropinius vaistinius preparatus, nekompensuojamuosius vardinius vaistinius preparatus, registruotus vaistinius preparatus pakuotėmis, paženklintus kitos Europos ekonominės erdvės valstybės kalba, skirtus pavieniams pacientams gydyti, ir vaistinius preparatus, skiriamus nesilaikant vaistinio preparato registracijos sąlygų (angl. *off-label use*), jei diagnostikos ir gydymo tvarkos aprašuose, kituose sveikatos apsaugos ministro įsakymuose, reglamentuojančiuose vaistinių preparatų skyrimą, diagnostikos ir gydymo metodikose, diagnostikos protokoluose (jei jie yra), vaistinio preparato charakteristikų santraukose, o kai vaistinis preparatas kompensuojamasis – Ligų ir kompensuojamųjų vaistų joms gydyti sąrašė (A sąrašas), patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. 49 „Dėl Kompensuojamųjų vaistų sąrašų patvirtinimo“, nenustatyta kitaip. Išrašydamas receptus šiems vaistiniams preparatams elektroniniame medicinos dokumente E025 „Ambulatorinio apsilankymo aprašymas“ bendrosios praktikos slaugytojas turi įrašyti „esant stabiliai sveikatos būklei tęsiamas paskirtas tęstinis gydymas“. Jei gydymą vaistiniu preparatu reikia koreguoti arba pacientui ar bendrosios praktikos slaugytojui kyla neaiškumų dėl skiriamo vaistinio preparato dozavimo, galimų nepageidaujamų reakcijų, ar atsisakymo vartoti vaistinį preparatą pasekmių, bendrosios praktikos slaugytojas jo skirti (tęsti) ir išrašyti negali ir turi siųsti pacientą pas jį gydantį gydytoją.

Vaistinis preparatas recepte išrašomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo

14.5. sveikatos apsaugos ministro nustatytais atvejais ir tvarka konsultuoti pacientus pagal Lietuvos medicinos normoje nurodytą bendrosios praktikos slaugytojo kompetenciją teikiant pirmines ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas

14.5. diagnozuoti COVID-19 ligą (koronaviruso infekciją) ir gripą, atsižvelgiant į greitojo SARS-CoV-2 antigeno testo, greitojo SARS-CoV-2 antigeno ir gripo testo, greitojo gripo antigeno testo arba molekulinio laboratorinio tyrimo, apimančio SARS-CoV-2 ir gripo viruso nustatymą, teigiamą rezultatą.

14.6. sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka išduoti siuntimą asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, nurodytoms sveikatos apsaugos ministro patvirtintame sąrašė, gauti

14.7. atsisakyti teikti slaugos paslaugas, jeigu darbo sąlygos kelia realų pavojų paciento, bendrosios praktikos slaugytojo sveikatai ar gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

14.8. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

14.9. skirti ir išrašyti medicinos pagalbos priemonės sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka ir būtinosios medicinos pagalbos atveju teikdamas medikamentinę pagalbą, savarankiškai skirti vaistinius preparatus, įrašytus į Vaistinių preparatų, kuriuos savarankiškai gali skirti slaugytojas, teikdamas medikamentinę pagalbą būtinosios medicinos pagalbos atveju, sąrašą (Lietuvos medicinos normos priedas);

14.10. gauti darbui būtinas priemones;

14.11. vykdydamas Lietuvos medicinos normos 14 punkte nurodytą veiklą, tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka;

14.12. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas;

14.13. dalyvauti įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos priemones;

14.14. dalyvauti slaugos moksliniuose tyrimuose ir bendrosios praktikos slaugytojų profesinio rengimo, tobulinimo, slaugos paslaugų kokybės gerinimo ir vertinimo procese;

14.15. pagal kompetenciją teikti pasiūlymus dėl darbo organizavimo, slaugos paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimo;

14.16. būti Lietuvos ir (ar) užsienio organizacijų, asociacijų nariu, dalyvauti jų veikloje;

14.17. bendrosios praktikos slaugytojas turi ir kitų teisių, nustatytų kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

IV SKYRIUS PAREIGOS

15. Bendrosios praktikos slaugytojas privalo:

15.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą teisės aktų nustatyta tvarka;

15.2. rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant ligų ir sveikatos sutrikimų profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

15.3. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

15.4. taikyti Lietuvos Respublikoje tik sveikatos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus saugius tyrimo, diagnostikos ir slaugos metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;

15.5. naudoti tik teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių (prietaisų) naudojimą, reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis; užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos šiame papunktyje nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

15.6. tvarkyti medicininius ir slaugos dokumentus bei teikti statistikos ir kitus privalomosios atskaitomybės duomenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

15.7. bendradarbiauti su kitais asmens, visuomenės sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

15.8. vykdyti privalomąsias sveikatos programas;

15.9. laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos srities teisės aktų reikalavimų;

15.10. laikytis asmens sveikatos priežiūros įstaigos vidaus tvarkos taisyklių;

15.11. laikytis slaugytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;

15.12. pranešti kompetentingoms įstaigoms apie įtariamus užkrečiamąsias ligas, apsinuodijimus, mirties atvejus Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių tokios informacijos teikimą, nustatyta tvarka;

15.13. pranešti teisėsaugos ir kitoms valstybės institucijoms apie sužalotus ar smurtą patyrusius asmenis, kuriems dėl nusikalstamos veikos galėjo būti padaryta žala, Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių tokios informacijos teikimą, nustatyta tvarka;

15.14. pagal savo kompetenciją koordinuoti sveikatos priežiūros paslaugų teikimą 10.13 papunktyje nurodytiems smurtą patyrusiems asmenims;

- 15.15. laiku informuoti gydytoją apie paciento sveikatos būklės pokyčius, komplikacijas, vartojamų vaistų nepageidaujamą poveikį ar kitaip pablogėjusią sveikatą;
- 15.16. teikti informaciją apie paciento sveikatą Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo nustatyta tvarka;
- 15.17. tobulinti profesinę kvalifikaciją sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
- 15.18. laikytis licencijuojamos veiklos – slaugos praktikos – sąlygų;
- 15.19. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;
- 15.20. paaiškinti asmens sveikatos priežiūros specialisto praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;
- 15.21. nepriimti kyšių ir elgtis taip, kad savo veiksmais neprovokuotų paciento, jo artimųjų, giminaičių ar kitų paciento atstovų, duoti kyšių;
- 15.22. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas.

V SKYRIUS KOMPETENCIJA

16. Bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją suteikiančių studijų metu bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę slaugos mokslo ir praktikos pažangą.

18. Bendrosios praktikos slaugytojas turi žinoti:
- 18.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;
- 18.2. asmens duomenų apsaugos principus;
- 18.3. medicinos statistikos pagrindus;
- 18.4. sveikatos draudimo pagrindus;
- 18.5. sveikatos teisės pagrindus;
- 18.6. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus, mokėti jomis naudotis;
- 18.7. sveikatos priežiūrą reglamentuojančius teisės aktus;
- 18.8. sveikatos stiprinimo principus ir ligų profilaktiką;
- 18.9. slaugos procesą, slaugos modelius;
- 18.10. darbuotojų saugos ir sveikatos principus;
- 18.11. higienos normų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų veiklą, reikalavimus;
- 18.12. medicinos priemonių (prietaisų), reikalingų asmens sveikatos priežiūros paslaugoms pagal Lietuvos medicinos normoje nustatytą bendrosios praktikos slaugytojo kompetenciją teikti, veikimo ir valdymo principus;
- 18.13. vaistinių preparatų farmakokinetikos ir farmakodinamikos pagrindus, vaistinių preparatų laikymo taisykles ir vartojimo būdus;
- 18.14. žmogaus organizmo sandarą, organų bei organų sistemų funkcijas;
- 18.15. įvairių amžiaus grupių asmenų fizinės ir psichikos raidos etapus ir jų ypatumus;
- 18.16. dažniausiai pasitaikančių organizmo sistemų ligų simptomus, plitimo būdus ir galimas komplikacijas;
- 18.17. pagrindinius medicininės reabilitacijos principus, metodus ir priemones;
- 18.18. specializuotos slaugos principus;
- 18.19. biomedicininį tyrimų atlikimo principus.
19. Bendrosios praktikos slaugytojas turi išmanyti:
- 19.1. profesinės etikos nuostatas;
- 19.2. fizinių, psichologinių, kultūrinių, etninių, ekonominių, politinių ir aplinkos veiksnių įtaką žmogaus sveikatai;
- 19.3. žmogaus organizmo anatominius ir fiziologinius ypatumus įvairiais amžiaus tarpsniais;
- 19.4. bendras organizmo reakcijas į patologiją;
- 19.5. patologinius procesus, vykstančius žmogaus organizme;
- 19.6. asmens sveikatos būklės pokyčius, sutrikimus, ligų plitimo būdus ir galimas komplikacijas;

- 19.7. medicinos priemonių (prietaisų) paruošimo dezinfekcijai ir sterilizacijai būdus;
- 19.8. dietetikos principus;
- 19.9. imunoprofilaktikos principus ir jos įtaką sveikatai;
- 19.10. skausmo valdymo principus;
- 19.11. įvairaus amžiaus asmenų, turinčių fizinės ir psichikos sveikatos sutrikimų, slaugos ypatumus;
- 19.12. pacientų sveikatos būklės vertinimo principus;
- 19.13. nėščios ir pagimdžiusios moters slaugos ypatumus;
- 19.14. tanatologijos pagrindus.

VI SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

- 21. Bendrosios praktikos slaugytojas atsakingas už:
 - 21.1. pareiginių darbo funkcijų tinkamą ir savalaikį vykdymą;
 - 21.2. bendrosios praktikos slaugytojo kvalifikuotą, kokybišką paslaugų teikimą pacientams;
 - 21.3. Medicinos ir higienos normų reikalavimų vykdymą;
 - 21.4. Įstaigos tikslingą, efektyvų turimų išteklių panaudojimą bei apsaugą (medikamentų, medicinos priemonių, medicinos prietaisų, įrangos, inventoriaus ir kt.);
 - 21.5. pacientų teisių įgyvendinimą ir paslaugų prieinamumą.
- 22. Atsako už netinkamą Lietuvos Respublikos teisės aktų ir/ar lokalių teisės aktų bei jam pavestų pareigų vykdymą ar jų nevykdymą. Taip pat atsako už netinkamą asmens duomenų tvarkymą ir/ar asmens duomenų paslapties atskleidimą, už turtinę žalą, padarytą Įstaigai, dėl savo kaltės ar aplaidaus neatsargumo.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 23. Šis pareigybės aprašymas gali būti peržiūrimas ir iš naujo tvirtinamas:
 - 23.1. iš esmės pasikeitus darbuotojo darbo pobūdžiui ir/ar kvalifikaciniams reikalavimams;
 - 23.2. pasikeitus pareigybės pavadinimui;
 - 23.3. pasikeitus Įstaigos struktūrai;
 - 23.4. Įstaigos vyriausiojo gydytojo sprendimu.

Susipažinau ir sutinku vykdyti:

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Data)